

A siklórepülő eszközzel való légi közlekedésre vonatkozó hazai jogszabályi előírások

A siklórepülőök a **XCVII./1995-ös Légiközlekedési törvény 71. §. 40. pontja** szerint:

„siklórepülő eszköz: a légi járművek gyártásáról, építéséről és műszaki alkalmasságáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott sárkányrepülő eszköz vagy siklóernyő”

A fentiekben megfogalmazott rendelet a **21/2015. (V. 4.) (NFM rendelet a légi járművek gyártásáról, építéséről és műszaki alkalmasságáról) 2.§. 25.pontja** alapján:

„siklórepülő eszköz: repülőeszköz, ... lehet sárkányrepülő eszköz vagy siklóernyő”

A **XCVII./1995-ös Légiközlekedési törvény 17. §. szerint:**

„ (1) A légiközlekedési hatóság nyilvántartást vezet a repülőeszközökről,”

Ezt a nyilvántartást siklórepülőök esetében a hatóság az alábbi jogszabály alapján delegálta a Siklórepülő Tanúsító Szervezeteknek (**21/2015. (V. 4.) (NFM rendelet a légi járművek gyártásáról, építéséről és műszaki alkalmasságáról)**):

„118.§. (5) A tanúsító szervezet köteles a honlapján nyilvános adatként, korlátozás nélkül, folyamatosan a megfelelőségi tanúsítvány, korlátozott megfelelőségi tanúsítvány kiadásától számított 5 évig közzé tenni az általa vezetett nyilvántartásból.”

A pilóta képzettségére és jogosultságára vonatkozóan a **XCVII./1995-ös Légiközlekedési törvény 52. §. (3). bekezdése** irányadó:

„ Szakszolgálati engedély nélkül vezethető repülőeszközt az vezethet, aki teljesíti a légi jármű és a repülőeszköz személyzet, valamint a repülésüzemi tiszt képzéséről, vizsgáztatásáról, engedélyeiről és a képzésükben részt vevő képző szervezetek engedélyezéséről szóló miniszteri rendeletben az adott repülőeszköz vonatkozásában előírt követelményeket, továbbá rendelkezik a polgári légiközlekedési személyzet egészségi alkalmasságának feltételeiről, valamint az egészségi alkalmasság megállapítását végző szervek kijelölésének és tevékenységének szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározott, érvényes orvosi minősítéssel.”

Az egészségi alkalmasságról szóló jogszabály (**27/2014. NFM rendelet**) **4.§. (3) bekezdése** szerint:

„a 300 kg össztömeg feletti repülőeszköz vezetőjének meg kell felelnie a MED rész B. alrész 2. szakasza szerinti 2. osztályú orvosi minősítés követelményeinek és a hozzá tartozó AMC-ben foglalt követelményeknek.”

A törvényben hivatkozott képző szervezetekről szóló rendelet az **53/2016. (XII. 16.) NFM rendelet ... a repülőeszköz ... képző szervezetek engedélyezéséről**.

Ebben előírás a képző szervezet által kiadott tanúsítvány:

„135. § A képző szervezet az általa lefolytatott képzésekről és vizsgákról tanúsítványt állít ki, amelynek formátumát a kézikönyveiben határozza meg. A tanúsítvány legalább a következőket tartalmazza:

- a) a kiállító szervezet neve, címe, képzési engedélyének száma,
- b) a növendék neve, születési helye és ideje,
- c) az elvégzett képzés megnevezése,
- d) a képzés megkezdésének és befejezésének időpontja,
- e) a sikeres elméleti vizsga időpontja, amennyiben a képző szervezet folytatta le az elméleti vizsgáztatást,
- f) a sikeres gyakorlati vizsga időpontja, amennyiben a képző szervezet folytatta le a gyakorlati vizsgáztatást,
- g) a tanúsítvány kiállításának időpontja,
- h) a képző szervezet nevében kiállításra jogosult személy neve és aláírása és
- i) a tanúsítvány azonosítószáma.”

Ilyen tanúsítványt az illetékes Légügyi Hatóság nyilvántartásában szereplő Nemzeti Képzőszervezet ad ki.

Az 53/2016. (XII. 16.) NFM rendelet (... a repülőeszköz ... képző szervezetek engedélyezéséről) 5.§-a startkönyv használatát követeli az alábbiak szerint:

„5. § (1) A légi jármű vezetőjének, a repülőeszköz vezetőjének és a légi jármű vagy repülőeszköz vezetői szakszolgálati engedélyt kérelmező növendéknek a repülési idő nyilvántartására – a légiközlekedési hatóság által rendszeresített formában és tartalommal – repülési naplót kell vezetnie.”

A repüléshez használt siklórepülő eszköz az alábbi jogszabályi követelményeket kell teljesítse:

A repülőeszköz repülésre való alkalmasságának megállapítását a **21/2015. (V. 4.) NFM rendelet a légi járművek gyártásáról, építéséről és műszaki alkalmasságáról – szabályozza.**

Ebben a siklórepülő alkalmasságát a Légügyi hatóság által akkreditált tanúsító szervezet állapítja meg.

Erről a tanúsító megfelelőségi tanúsítványt állít ki az alábbiak szerint:

113. § (1) Ha a tanúsító szervezet - a (2) bekezdésben meghatározott eltéréssel - vizsgálata alapján megállapítja, hogy a repülőeszköz rendeltetésszerű használatra alkalmas, akkor megfelelőségi tanúsítványt állít ki. A megfelelőségi tanúsítvány a következőket tartalmazza:

- a) a siklórepülő eszköz, illetve az ejtőernyő tok-heveder rendszere, főjtőernyője, tartalék-ejtőernyője (a továbbiakban együtt: ejtőernyő részei)
 - aa) fajtájának megnevezését,
 - ab) azonosító jelét,
 - ac) típusát, ha van, az altípusát, vagy méretét, szabványos minősítési besorolását, kategóriáját,
 - ad) gyártójának megnevezését, a gyártás dátumát, és a gyártási számát,
 - ae) törzskönyvének számát,
- b) a tanúsító szervezet nevét, tanúsítási engedélyének számát,
- c) a megfelelőségi tanúsítvány kiállításának és érvényességének dátumát,
- d) a tanúsító szervezet nevében aláírásra jogosult személy aláírását.

A **XCVII./1995-ös Légiközlekedési törvény 69. §.** alapján a repülőeszköznek rendelkeznie kell harmadik személyre szóló (a másnak okozható kárra vonatkozó) érvényes felelősségbiztosítással.

Továbbá kötelező az üzemeltetőnek repülésbiztonsági ügyeletet tartani a **XCVII./1995-ös Légiközlekedési törvény 65. §.** alapján:

„Lt.65/A. § (1) A légitözlekedés biztonsága érdekében a polgári légitjarmú üzemen tartójának, repülésbiztonsági szervezetet kell fenntartania, vagy a feladat ellátására más szervezettel szerződést kell kötnie.”

„(3a) A 2018/1139/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatálya alá nem tartozó légitjarmú üzemen tartójának,” – a siklórepülők ilyen repülözszközök - „ törvényben meghatározott események bejelentésére, elemzésére, nyomon követésére valamint a szükséges intézkedések meghozatalára a repülésbiztonsági szervezeten belül baleseti készenléti szolgálatot, továbbá a légitözlekedés biztonsága érdekében repülésbiztonsági szolgálatot kell fenntartani, vagy csatlakozni kell olyan szervezethez ... amely hatóság jóváhagyásával e szolgálatok feladatait átvállalja”

A 923/2012/EU VÉGREHAJTÁSI RENDELET (2012. szeptember 26) a közös repülési szabályok és a léginavigációs szolgáltatásokra és eljárásokra vonatkozó működési rendelkezések meghatározásáról... szabályozza az európai légtér használat közös szabályait (SERA – Standardized European Rules of Airspace). Ezek alapján:

„SERA.3105 Minimális repülési magasságok: A fel- és leszállás eseteit, valamint a légitözlekedési hatóság által engedélyezett eseteket kivéve a légi jármú városok, települések sűrűn lakott területei vagy szabadban tartózkodó embercsoportok felett csak olyan magasságon repülhet, amelyről kényszerhelyzet esetén a leszállás a földön lévő személyek és vagon tárgyaik indokolatlan veszélyeztetése nélkül végrehajtható.”

„SERA.5005 Látvarepülési szabályok

f) A leszállás és felszállás eseteit, valamint az illetékes hatóság által külön engedélyezett eseteket kivéve VFR repülések nem végezhetők:

1. városok, települések sűrűn lakott területei vagy szabadban tartózkodó embercsoportok felett, a légi jármútól számított 600 méter sugarú körön belül található legmagasabb akadály felett 300 méternél (1 000 lábánál) alacsonyabban;

2. az 1. pont szerintiektől eltérő egyéb területeken a föld- vagy vízfelszín fölött 150 méternél (500 lábánál) alacsonyabban, vagy a légi jármútól számított 150 méter sugarú körön belül található legmagasabb akadály felett 150 méternél (500 lábánál) alacsonyabban.”

A fenti szabályok megszegőivel szemben a szabálysértési hatóság a 2012. évi II. törvény (a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről) alábbi pontjai alapján járhat el:

„176. § * (1) Aki ... légi járművet, ... úgy vezet, hogy annak vezetésére hatósági engedéllyel nem rendelkezik, szabálysértést követ el.

(2) Aki ... légi jármú ..., vezetését olyan személy részére átengedi, aki annak vezetésére hatósági engedéllyel nem rendelkezik, szabálysértést követ el.”

„217. § Aki a) ... légi járművet... úgy vezet, hogy szervezetében szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van, vagy

b) ... légi jármú ... vezetését olyan személynek engedi át, akinek a szervezetében szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van, szabálysértést követ el.”

„228. § (1) Aki a légitözlekedés biztonságát vagy védelmét szolgáló szabályokat megszegi vagy a repülés biztonságát szolgáló létesítmények, illetőleg berendezések működését zavarja, szabálysértést követ el.

(2) Aki a repülőtér rendeltetésszerű használatával és üzemen tartásával kapcsolatos szabályokat megszegi, szabálysértést követ el.”